

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Warszawa,

2021 r.

Sygn. akt II SA/Wa 474/21

**Naczelnny Sąd Administracyjny
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa**

za pośrednictwem: Wojewódzkiego Sądu
Administracyjnego w Warszawie
Wydział II
ul. Jasna 2/4
00-013 Warszawa

Skarżący: Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa
reprezentowany przez:
(...)

Strona przeciwna: 1. I. S.A.
(...)
2. B. S.A.
(...)
reprezentowana przez:
(...)

Uczestnicy: M.T.
(...)

Skarga kasacyjna

od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 474/21.

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej również Prezesem UODO, stosownie do udzielonego pełnomocnictwa, na podstawie art. 173 § 1 i 2 oraz art. 174 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019 poz. 2325 z późn. zm. – zwanej dalej p.p.s.a.),

zaskarżam

w całości wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 września 2021 r. o sygn. akt II SA/Wa 474/21 doręczony skarżącemu organowi dnia (...) listopada 2021 r.

zarzucając

- 1) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 145 § 1 pkt 1 lit. c p.p.s.a. w zw. z art. 7, art. 7b, art. 8, art. 11 oraz art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 t.j.), zwanej dalej kpa, poprzez niezasadne uznanie, że Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wydając decyzję naruszył ww. przepisy postępowania, co w konsekwencji doprowadziło do uchylecia zaskarżonej decyzji,
- 2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1896), zwanej dalej ustawą p.b., poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że natychmiastowe kasowanie informacji o złożonym wniosku o kredyt, który nie doprowadził do zawarcia umowy z bankiem uniemożliwia wykonanie tego przepisu i będzie skutkowało powstaniem szkód po stronie banków.

wnoszę

- 1) na podstawie art. 188 p.p.s.a o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i oddalenie skargi I. S.A. oraz B. S.A. z siedzibą w Warszawie na decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 15 grudnia 2020 r. nr DS.523.70.2020.FT.MPI/103960 w przypadku uznania, że istota sprawy jest dostatecznie wyjaśniona, ewentualnie
- 2) na podstawie art. 185 § 1 Ppsa o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie,
- 3) na podstawie art. 176 § 2 p.p.s.a. o rozpoznanie przedstawionej skargi kasacyjnej na rozprawie,
- 4) o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania na rzecz organu według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Prezes UODO na mocy decyzji z dnia 15 grudnia 2020 r. (znak: DS.523.70.2020.FT.MPI/103960,103959,103958) nakazał B. S.A., zwanej dalej B. i I. S.A., zwanej dalej Bankiem, usunięcie danych osobowych Pana M.T., zwanego dalej Skarżącym, przetwarzanych w związku z zapytaniami kredytowymi z dnia (...) listopada 2018 r., (...) grudnia 2018 r., (...) stycznia 2019 r. i (...) marca 2019 r. Decyzja ta została przez Bank i B. zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zwanego dalej również Sądem lub WSA. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 28 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 474/21 uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa UODO, z dnia 15 grudnia 2020 r. (znak: DS.523.70.2020.FT.MPI/103960,103959,103958) zasądził od Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na rzecz Banku kwotę 200 zł (słownie: dwieście złotych), tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądził od Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na rzecz B. kwotę 697 (słownie: sześćset dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w ww. wyroku wskazał, iż cyt.: „Poza wyjaśnieniem Skarżących, Prezes UODO nie ustalił z urzędu innych wymaganych przez prawo celów przetwarzania ww. danych, jak również nie uwzględnił w decyzji wszystkich okoliczności przetwarzania wskazywanych przez Bank. Organ nie wziął pod uwagę tych celów przetwarzania danych i podstaw prawnych ich przetwarzania w opisanym stanie rzeczy. W stanie faktycznym sprawy zasadne jest rozważenie zwrócenia się do Komisji Nadzoru Finansowego o zajęcie stanowiska w rozpatrywanej kwestii.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu zasadny jest zarzut naruszenia przepisu art. 7b Kpa, polegającego na zaniechaniu zwrócenia się do Komisji Nadzoru Finansowego jako organu właściwego w sprawach związanych m.in. z badaniem zdolności kredytowej i analizą ryzyka kredytowego, a także budową modeli scoringowych w zakresie wykorzystywania do realizacji tych zadań danych, w tym danych osobowych o niezrealizowanych zapytaniach kredytowych. Zgodnie z przepisem art. 7b Kpa. dodanego do przepisów postępowania administracyjnego art. 1 ustawy z dnia 1 czerwca 2017 r, o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2017.935) „...W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy. Przepis ten poprzez zawarcie faktycznie nakazu „...organy współdziałają ze sobą w celu...” nie pozostawia organom swobody. W tym postępowaniu istnieje zarówno i cel indywidualny osoby fizycznej w postaci ochrony danych osobowych, jak i cel opisany w art. 6 e) RODO 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Banki są instytucjami zaufania publicznego i działają w bardzo wrażliwym rynku finansowym. Wobec powyższego należy uznać, że nakaz ustawodawcy wynikający z art. 7b Kpa. obowiązuje organy do współdziałania ze sobą w każdym przypadku, gdy przyczyni się to do szybszego załatwienia sprawy. Prawna doniosłość komentowanego przepisu polega na tym, że podnosi on do rangi zasady ogólnej nakaz współdziałania organów administracji w związku z potrzebą wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, nie formalizując przy tym sposobów tego współdziałania.”

Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał ponadto cyt. „Z wyrażonej w ww. przepisach m.in. zasady prawdy obiektywnej wynika zatem, że to na organie ciąży obowiązek podjęcia wszelkich czynności zmierzających do wyjaśnienia sprawy i wyczerpującego zbadania wszystkich okoliczności faktycznych związanych z określoną sprawą, aby w ten sposób stworzyć jej rzeczywisty obraz i uzyskać podstawę do trafnego zastosowania przepisu prawa. Podkreślić trzeba, że organ ma rozpatrzyć całą sprawę administracyjną, a nie tylko jej wybraną część. W ocenie Sądu z uwagi na stopień skomplikowania tej sprawy, która nie ogranicza się do prostej subsumcji przepisu, który literalnie wskazywałby prawo do przetwarzania danych przed nawiązaniem stosunku gospodarczego, specjalistyczny charakter wiedzy wynikających zarówno z przepisów Prawa bankowego, innych przepisów prawa w tym rozporządzenia CRR,

jak i wymogów organu nadzoru rynku finansowego (i to nadzorów światowych czuwających nad całym rynkiem finansowym) - Komisji Nadzoru Finansowego (dalej zwaną KNF), wymagał współdziałania Prezesa UODO z KNF. Słusznie zauważono, że to jest indywidualna sprawa, ale zasadne jest też twierdzenie, że przyjęcie takiego rozstrzygnięcia o konieczności wykasowania danych w Banku i B. może powodować powstanie niepewności na rynku finansowym”.

W dalszej części uzasadnienia Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, że jego ocenie przez organ nie zostały zbadane następujące aspekty sprawy cyt. „a) obecnie przepisy prawa wymagające badania zdolności kredytowej w bazach zewnętrznych (np. art. 9 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim), przepisom tym towarzyszą rekomendacje organów nadzoru (w Polsce KNF, w całej UE - EUNB); wykonanie tego obowiązku bank też musi umieć udowodnić więc nie można kasować informacji o fakcie pytania, b) nie jest możliwe wykonanie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego (czyli powołania całej bazy B. z natychmiastowo kasowaną informacją o tym, że ta sama osoba złożyła w innym banku wnioszek o kredyt, ale do zawarcia umowy nie doszło; jeśli zamiast bazy B. miałby powstać obowiązek zapytań kredytowych pomiędzy bankami to z punktu widzenia oszacowania ryzyka kredytowego taka wykładnia czyni bezsensownym art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, a jest pewnym, że doprowadzi do szkód po stronie innych banków, bowiem chwila w której - zdaniem Prezesa DODO - dane należy usunąć - nie została precyzyjnie określona), c) w tej sprawie obydwie podmioty, tj. B. i Bank wskazały okresy przechowywania danych z zapytań kredytowych, gdy do zawarcia umowy nie doszło i są to okresy stosunkowo krótkie (Bank wskazał na okres 3 letni), zatem w ocenie Sądu zasadny jest pogląd Skarżących, że nie może się utrzymywać teza wypowiedziana przez NSA w wyroku I OSK 2567/17 - o przetwarzaniu takich danych ad infinitum.”

Sąd wskazał również, że cyt.: „organ administracji, który nie ustosunkowuje się do twierdzeń uważanych przez stronę za istotne dla sposobu załatwienia sprawy uchybia obowiązkowi wynikającym z art. 8 i 11 Kpa. Z przyczyn podanych wyżej nie można oczekiwać, że zrobi to za niego Sąd, kontrolując zaskarżoną decyzję sprawuje w myśl powołanych wyżej przepisów, kontrolę zgodności z prawem zaskarżonych decyzji i nie może zastępować organu w działaniach, do których ten jest ustawowo zobowiązany i uzasadniać zań podjętych rozstrzygnięć”.

W ocenie Sądu w tej sytuacji, cyt.: „wymaganie w tej sprawie współdziałania organów, który to obowiązek należy wywodzić z istoty i stopnia złożoności sprawy jest w pełni uzasadnione. Ponownie rozpoznając sprawę organ uzyska stanowisko KNF i dopiero wtedy wyda decyzję. W ocenie Sądu kwestionowana decyzja jest przedwczesna. W ocenie

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z powodów podanych wyżej organ rozstrzygając sprawę - oparł się na materiale analizowanym wybiórczo. Z powodów podanych wyżej organ nie mógł uzasadnić decyzji w sposób wymagany przez normę prawa określoną w przepisie art. 107 § 3 Kpa.”

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych nie podziela powyższego stanowiska Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Odnosząc się do stwierdzenia Sądu, że poza wyjaśnieniami Skarżących, Prezes UODO nie ustalił z urzędu innych wymaganych przez prawo celów przetwarzania ww. danych, jak również nie uwzględnił w decyzji wszystkich okoliczności przetwarzania wskazywanych przez Bank, które doprowadziło Sąd do wniosku, że w stanie faktycznym ww. sprawy zasadne jest rozważnie zwrócenia się do Komisji Nadzoru Finansowego o zajęcie stanowiska w rozpatrywanej kwestii, wskazać należy, że jest ono niezasadne. Celem zweryfikowania zarzutów sformułowanych w skardze Prezes UODO, korzystając z przyznanych mu instrumentów prawnych określonych w art. 58 ust. 1 lit. a i e RODO, zwrócił się do Banku oraz do B. o złożenie pisemnych wyjaśnień w sprawie wraz z potwierdzającymi je dowodami. Pismem z dnia (...) maja 2020 r. podmioty te zostały zobowiązane m.in. do wskazania celu i podstawy prawnej (z powołaniem konkretnych przepisów prawa) przetwarzania danych osobowych Skarżącego, związanych z przedmiotowymi zapytaniami kredytowymi. W odpowiedzi na powyższe, Bank wyjaśnił, że przetwarza obecnie dane osobowe Skarżącego **jedynie** w celu oceny zdolności kredytowej na podstawie art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 2357). Ponadto Bank wskazał, że powyższe dane osobowe Skarżącego będą przetwarzane przez okres 3 lat na podstawie art. 118 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020, poz. 1740). Z kolei B. wskazał, że przetwarzał dane osobowe Skarżącego przekazane przez Bank w związku ze złożonymi zapytaniami kredytowymi w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego konkretnego klienta (indywidualna ocena zdolności kredytowej). Ponadto B. w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że w przypadku Skarżącego jego dane osobowe dot. zapytania kredytowego nie są przetwarzane w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka, ze względu na upływ 12 miesięcy od dnia złożenia zapytań. Wobec tego B. wyjaśnił, że będzie przetwarzał dane osobowe Skarżącego w związku ze złożonymi zapytaniami kredytowymi w celu przeciwdziałania przestępstwom oraz wykonywania obowiązków w zakresie określonym w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także w celu budowy modeli scoringowych tj. narzędzi wykorzystywanych przez banki do oceny zdolności

kredytowej i analizy ryzyka kredytowego przez okres 5 lat od dnia złożenia zapytania, w celu statystycznym i analiz przez okres nie dłuższy niż 10 lat od dnia przekazania zapytania do B., w celu rozpatrywania ewentualnych reklamacji i roszczeń odszkodowawczych — do momentu przedawnienia potencjalnych roszczeń wynikających z zapytań oraz w celu wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 15 RODO, w przypadku wystąpienia przez osobę, której dane dotyczą z wnioskiem o udzielenie informacji.

Sposób działania organu ochrony danych osobowych był zdeterminowany spoczywającym na nim, na mocy art. 77 § 1 Kpa, obowiązkiem wyczerpującego zebrania oraz rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Wydanie decyzji administracyjnej w sprawie należącej do właściwości Prezesa UODO musiało być poprzedzone dokładnym zbadaniem jej okoliczności faktycznych oraz zebraniem niezbędnego i wystarczającego materiału dowodowego. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych prowadząc postępowanie w niniejszej sprawie podjął niezbędne i wystarczające działania, konieczne dla wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. W dniu (...) października 2020 r. Prezes UODO – w trybie art. 10 § 1 kpa - powiadomił Bank i B. o zebraniu materiału dowodowego w sprawie oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych w toku postępowania dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji w sprawie. Zaznaczyć należy, że uprawnienie to przysługiwało Bankowi i B. od chwili wszczęcia postępowania, aż do jego zakończenia. Bank i B. ograniczyły jednak swój udział w sprawie do złożenia krótkich, wręcz lakonicznych wyjaśnień w związku z zadanymi przez organ pytaniami.

Podkreślić należy, że oświadczenia stron postępowania stanowią dowód równoprawny innym dowodom. Dowód taki podlega zatem swobodnej ocenie organu prowadzącego postępowanie administracyjne (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 26 września 2019 r., sygn. akt II SA /Wa 850/19). Podkreślenia wymaga również, że zgodnie z utrwaloną doktryną, strona postępowania powinna brać czynny udział w postępowaniu, w szczególności w zakresie gromadzenia materiału dowodowego. Prezes UODO podziela stanowisko wyrażone m. in. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 października 2019 r., w sprawie o sygn. akt II OSK 972/18, zgodnie z którym: „(...) w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Jeśli zatem organy ustaliły, na podstawie dotychczas zebranego materiału dowodowego, że określona okoliczność faktyczna (...) nie jest przez strony kwestionowana, to w braku aktywności dowodowej zainteresowanej strony, co do zasady, nie miały obowiązku z urzędu poszukiwania dalszych

dowodów w tym zakresie”. Zgodnie ze stanowiskiem sądów administracyjnych, wprowadzić organ obowiązany jest z urzędu stwierdzić, jakie dowody są niezbędne w danej sprawie oraz także z urzędu dowody te przeprowadzić, jednak obowiązek wyczerpującego zebrania i zbadania całego materiału dowodowego nie powoduje, iż strona postępowania zwolniona jest od współdziałania w realizacji tego obowiązku. Przepis art. 7 Kpa przyznaje zatem inicjatywę w postępowaniu dowodowym także stronom (podobnie Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 października 2019 r., w sprawie o sygn. akt I OSK 2550/18, Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 sierpnia 2019 r., w sprawie o sygn. akt II OSK 2411/17).

Uregulowania zawarte ww. przepisie nie zwalniają zatem strony postępowania z obowiązku współdziałania z organem i przyczynienia się do zebrania pełnego i wyczerpującego materiału dowodowego – w drodze złożenia wyjaśnień lub przytoczenia innych dowodów w sprawie (tak również: wyrok Naczelny Sąd Administracyjny, zwany dalej NSA z 4 grudnia 1996 r., SA/Łd 2620/95). Spoczywająca na organie powinność zbadania wszystkich okoliczności istotnych w sprawie w żaden sposób nie może usprawiedliwiać bierności zainteresowanej strony oraz nie zwalnia jej z obowiązku współdziałania z organem w wyjaśnieniu sprawy (tak również: wyrok NSA z 16 kwietnia 2019 r., I OSK 1711/17). Na stronie postępowania administracyjnego ciąży obowiązek udowodnienia okoliczności, na podstawie których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne (tak również: wyrok NSA z 29 września 2020 r., II OSK 1452/20, LEX nr 3075574). Tak więc strona powinna przekazać organowi dowody dotyczące okoliczności, których wykazanie leży w jej interesie, pod rygorem negatywnych dla niej skutków procesowych.

Podkreślić również należy, że na podstawie art. 58 ust. 1 lit. a RODO to na administratorze spoczywa obowiązek dostarczenia wszelkich informacji potrzebnych organowi nadzorcemu do realizacji swoich zadań. Z kolei na podstawie art. 5 ust. 1 RODO, administrator jest zobowiązany do dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności do tego, aby dane osobowe były przetwarzane zgodnie z prawem (lit. a) oraz zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami (lit. b). Obowiązek wykazania przez administratora przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych wynika natomiast z art. 5 ust. 2 RODO. Zapewnienie skutecznego stosowania przepisów o ochronie danych osobowych wymaga wdrożenia i stosowania procedur zapewniających rozliczalność danych osobowych. Rozporządzenie nie przesądza przy tym, jak administrator powinien realizować obowiązki z niego wynikające, niemniej jednak wskazuje na konieczność rozliczania się z przestrzegania przepisów, raportowania ich realizacji oraz przedstawiania

dowodów świadczących o prawidłowym wykonywaniu obowiązków. Zasada rozliczalności zobowiązuje administratorów danych osobowych do demonstrowania podjęcia wszelkich środków mających na celu zapewnienie zgodności z obowiązkami ochrony danych osobowych. W świetle ww. zasady to administrator danych odpowiada za opracowanie, aktualizowanie i utrzymywanie wszystkich procedur i dokumentów związanych z ochroną informacji, a także za stworzenie możliwości dowodowych wykazujących zgodność przetwarzania z przepisami. Zaznaczyć należy zatem, że w myśl wskazanej powyżej, uregulowanej w art. 5 ust. 2 RODO zasady rozliczalności, to na administratorze ciążył obowiązek wykazania, że proces przetwarzania danych osobowych Skarżącego, prowadzony był zgodnie z ww. zasadami. Podzielić należy pogląd, zgodnie z którym cyt. „Stwierdzenie, że administrator powinien być w stanie wykazać przestrzeganie zasad, odczytywać można jako nałożenie na administratora ciężaru dowodowego w zakresie przestrzegania zasad przetwarzania danych. W razie sporu z osobą, której dane dotyczą, albo z organem nadzorczym, administrator powinien być w stanie przedstawić dowody na to, że przestrzega zasad.” (P. Fajgielski [w:] Komentarz do rozporządzenia nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) [w:] Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz, Warszawa 2018, art. 5.). Tym samym to na administratorze ciążył obowiązek wykazania na wezwanie organu, że przetwarza dane osobowe Skarżącego, wynikające z przedmiotowych zapytań kredytowych w sposób zgodny z prawem i wykazania prawnie uzasadnionego celu przetwarzania tych danych. W związku z tym stanowczo nie można zgodzić się ze stanowiskiem WSA, że to organ nadzorczy wyręczy B. i Bank w realizacji zasady rozliczalności. Takie działanie organu byłoby sprzeczne z istotą przepisów RODO, które jednoznacznie i bezspornie wskazują, że jest to rolą administratora, podczas gdy zadaniem organu nadzorczego jest zgodnie z art. 57 ust. 1 lit. a RODO egzekwowanie stosowania przepisów RODO. Ponadto takie działanie organu dotyczyłoby procesów przetwarzania danych, które jedynie hipotetycznie powinny być lub mogą być przez Bank i B. prowadzone, jednakże ich prowadzenia przez Bank i B. nie potwierdził zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Wskazać natomiast należy, że to nie organ nadzorczy, a administrator ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych (art. 4 pkt 7 RODO) ponadto, jak już wyżej wskazano ciąży na nim obowiązek wykazania, że procesy te prowadzone są zgodnie z zasadami określonymi w art. 5 ust. 1 RODO.

Wobec powyższego, WSA błędnie w ocenie organu wywiódł, że organ nie podjął wszelkich czynności zmierzających do wyjaśnienia sprawy, w sytuacji gdy Prezes UODO w

wyniku zbadania okoliczności faktycznych i na podstawie całego zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego dał wiarę wyjaśnieniom oraz dowodom złożonym przez Bank oraz B. Ponownie podkreślić należy, że w toku postępowania Bank i B. złożyły wobec Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych niepozostawiające wątpliwości wyjaśnienia co do celu oraz podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych Skarżącego i nie skorzystały z prawa do wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego.

B. i Bank wskazały wprawdzie, iż przetwarzają dane osobowe również w innych celach niż tylko te wymienione w wyjaśnieniach złożonych w toku postępowania, jednakże podkreślić należy, że uczyniły to dopiero na etapie złożenia skargi na decyzję, czego nie dostrzegł WSA w skarżonym kasacyjnie wyroku. Dopiero na etapie postępowania sądowego, B. i Bank wskazały na inne cele przetwarzania danych niż czyniły to w toku postępowania, zarzucając organowi jednocześnie, że nie poszukiwał tych celów za Bank i B., wobec czego naruszył przepisy prawa.

WSA wydając wyrok w przedmiotowej sprawie nie dostrzegł, że organ prowadzący postępowanie musi ustalić nie tyle istnienie celów, w których Bank i B. hipotetycznie mogłyby przetwarzać dane osobowe Skarżącego i przepisów, na podstawie których mogłyby to nastąpić. Organ w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, ustalić musi okoliczności faktyczne i prawne konkretnej sprawy, a zatem faktycznie istniejące cele, w których Bank i B. rzeczywiście przetwarzały dane osobowe Skarżącego w przedmiotowej sprawie. Dopiero zaniechanie przez organ takiego działania mogłoby stanowić o naruszeniu przepisów art. 7 i art. 77 §1 Kpa. W postępowaniu, zainicjowanym skargą konkretnej osoby, której dane dotyczą, organ zobligowany jest zbadać proces przetwarzania jej danych osobowych i ustalić stan faktyczny sprawy zgodny z rzeczywistością, nie zaś ustalać, jakie hipotetyczne cele i podstawy przetwarzania danych osobowych tej osoby mogłyby zaistnieć po stronie administratora, z uwagi na istnienie przepisów, nakładających na niego określone obowiązki. Organ nie może też decydować za administratora, w jakim celu ten przetwarza dane osobowe. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c RODO, na który to przepis powoływały się Bank i B., tj. gdy proces przetwarzania prowadzony jest, ponieważ jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, zastosowanie znajduje art. 6 ust. 3 RODO. W myśl art. 6 ust. 3 RODO podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c RODO, musi być określona w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator. Natomiast cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej. Ponadto zgodnie z wyżej powołanym art. 5 ust. 1 RODO, administrator jest zobowiązany do dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w

szczególności do tego, aby dane osobowe były przetwarzane zgodnie z prawem (lit. a) oraz zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami (lit. b). Zatem to na administratorze powołującym się na przetwarzanie danych w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c RODO, ciążył obowiązek wykazania w niniejszym postępowaniu, że przetwarza dane w wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach, określonych w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego. Z wyżej wymienionych powodów organ w toku postępowania wezwał o wskazanie celów i podstaw prawnych, w których Bank i B. przetwarzają dane osobowe Skarżącego, wynikające z przedmiotowych zapytań kredytowych, zaś administratorzy zobligowani byli biorąc czynny udział w postępowaniu, udzielić organowi wyczerpujących wyjaśnień co do powyższego.

Raz jeszcze stanowczo należy podkreślić, że przedmiotem postępowania przed niniejszym organem jest ocena prawidłowości przetwarzania danych osobowych przez administratora, zatem organ nie może zaniechać badania legalności przetwarzania danych i tworzyć domniemań legalności procesu oraz wskazywać inne niż administrator cele, w jakich dane są przetwarzane. Jak podnosi się w doktrynie „organ administracji publicznej ocenia stan faktyczny sprawy według chwili wydania decyzji administracyjnej. Reguła ta odnosi się, także do oceny stanu prawnego sprawy, co oznacza, że organ administracji publicznej wydaje decyzję administracyjną na podstawie przepisów prawa obowiązujących w chwili jej wydania. Rozstrzygnięcie w postępowaniu administracyjnym polega na zastosowaniu obowiązującego prawa do ustalonego stanu faktycznego sprawy administracyjnej. W ten sposób organ administracji publicznej realizuje cel postępowania administracyjnego, jakim jest urzeczywistnienie obowiązującej normy prawnej w zakresie stosunków administracyjno-prawnych, gdy stosunki te tego wymagają” (Komentarz do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego M. Jaśkowska, A. Wróbel, Lex., el/2012). Ponadto, w wyroku z dnia 7 maja 2008 r. w sprawie o sygn. akt I OSK 761/07, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, iż „badając [...] legalność przetwarzania danych osobowych, GIODO ma obowiązek ustalenia, czy na datę wydawania rozstrzygnięcia w sprawie dane konkretnego podmiotu są przetwarzane oraz czy czynione to jest w sposób zgodny z prawem”. Tym samym stwierdzenie przez WSA, że poza celami wskazanymi w wyjaśnieniach Banku i B. Prezes UODO nie ustalił z urzędu innych celów przetwarzania danych osobowych Skarżącego, jak również nie uwzględnił w decyzji wszystkich okoliczności przetwarzania wskazywanych przez Bank, jest niezasadne. Ponownie podkreślić należy, że nie jest rolą organu w postępowaniu administracyjnym ustalanie z urzędu celów, w których dane osobowe mogłyby być przetwarzane z uwagi na istnienie przepisów legalizujących taki proces. Organ w oparciu

o ustalenia faktyczne ma obowiązek zbadać czy dane konkretnej osoby są faktycznie przetwarzane, jeżeli tak to w jakich celach i czy cele te są zgodne z przepisami. Organ nie zajmuje się zatem w indywidualnej sprawie procesami przetwarzania, które mogłyby być prowadzone, ale procesami, które administrator faktycznie prowadzi. Zatem nieprawidłowe byłoby w ocenie organu wskazywane w skarżonym kasacyjnie wyroku przez WSA poszukiwanie przez organ z urzędu celów przetwarzania danych osobowych innych, niż wynikające z ustaleń faktycznych i ustalanie podstaw prawnych, określających te cele. Organ ustala stan faktyczny i ocenia czy legalne jest przetwarzanie danych osobowych konkretnej osoby prowadzone we wskazanych przez administratora celach.

Stanowisko Sądu prowadzi do konkluzji, że w postępowaniu administracyjnym dotyczącym skargi osoby fizycznej na nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych rolą organu nadzorczego jest ustalenie, jak hipotetycznie mógłby lub powinien w myśl obowiązków nałożonych przepisami prawa wyglądać proces przetwarzania danych osobowych przez administratorów. Powyższe sprowadzałoby się do zastąpienia, a wręcz wyręczenia administratora w zakresie identyfikacji procesów przetwarzania w organizacji, ich podstaw prawnych, prawidłowości ich zabezpieczenia, retencji oraz innych elementów, które w pierwszej kolejności zobligowany jest ustalić administrator. Tymczasem rolą organu nadzorczego jest ustalenie stanu faktycznego sprawy na podstawie dowodów przedłożonych przez strony postępowania reprezentujących sporne interesy, a następnie jego subsumpcja pod właściwe przepisy RODO.

Bank i B. jako strony niniejszego postępowania, a jednocześnie podmioty w pełni profesjonalne, przetwarzające dane osobowe na dużą skalę, w ocenie Prezesa UODO, obowiązane były odpowiedzieć w sposób zgodny ze stanem faktycznym na konkretne i jednoznaczne pytania organu o aktualną podstawę i cel przetwarzania danych osobowych, stąd też organ potraktował złożone w toku postępowania wyjaśnienia za pełne i wystarczające do przeprowadzenia oceny ich działania zakwestionowanego w skardze. B. i Bank jako administratorzy danych dysponować powinni najlepszą wiedzą co do prowadzonych przez siebie procesów przetwarzania danych osobowych, ich aktualnych celów i podstaw prawnych. B. i Bank były ponadto zobowiązane do udzielenia organowi nadzorcemu, zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. e RODO, wszelkich informacji niezbędnych do realizacji zadań przez Prezesa UODO. Tymczasem z uzasadnienia skarżonego kasacyjnie wyroku wynika, że to organ powinien poszukiwać za administratorów celów, w których dane Skarżącego mogłyby być przetwarzane, a następnie przepisów prawa je legalizujących. Z powyższym stanowiskiem Sądu nie sposób się zgodzić, ponieważ prowadziłyby ono do sytuacji, w której w przypadku złożenia przez

osobę, której dane dotyczą skargi na niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych, organ z urzędu ustalałby najpierw wszystkie możliwe cele, w których dane osobowe Skarżącego mogłyby być teoretycznie przetwarzane, a następnie poszukiwałby podstaw prawnych je legalizujących. Wówczas kierowane do administratora wezwania sprowadzać by się musiały jedynie do pytania czy dane osobowe Skarżącego w ogóle są przez niego przetwarzane, a jeśli tak, do przyjęcia ww. celów i podstaw prawnych ustalonych z urzędu. Oznaczać by to musiało, że organ zamiast badać legalność istniejącego i faktycznie prowadzonego procesu przetwarzania danych osobowych jedynie wskazywałby w rozstrzygnięciu jakie są możliwe cele i podstawy przetwarzania danych Skarżącego. Takie działanie podważałoby sens prowadzenia postępowania administracyjnego, które ma przecież zmierzać do ustalenia czy dane osobowe konkretnej osoby są przetwarzane i czy czynione jest to w sposób zgodny z przepisami o ochronie danych osobowych. Dopiero takie działanie organu naruszałoby art. 7 Kpa i art. 77 § 1 Kpa, gdyż nie służyłoby wypełnieniu obowiązku dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i zebrania w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, a następnie jego oceny w oparciu o istniejące podstawy prawne. Powyższe prowadziłoby do konieczności prowadzenia przez organ pozornych działań zmierzających do poszukiwania za administratora celów i podstaw prawnych, które stanowiłyby o legalności prowadzonego przez niego procesu przetwarzania.

W ocenie Sądu organ w niniejszym postępowaniu naruszył art. 7b kpa poprzez zaniechanie zwrócenia się do Komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej KNF, jako organu właściwego w sprawach związanych m.in. z badaniem zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, a także budową modeli scoringowych w zakresie wykorzystywania do realizacji tych zadań danych, w tym danych osobowych o niezrealizowanych zapytaniach kredytowych. Powyższa ocena rodzi zdaniem organu ryzyko nieuprawnionej ingerencji w niezależność Prezesa UODO jako organu nadzorczego, ustanowionego zgodnie z przepisami RODO oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781). Zgodnie z art. 51 ust. 1 RODO każde państwo członkowskie zapewnia, by za monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia odpowiadał co najmniej jeden niezależny organ publiczny w celu ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem oraz ułatwiania swobodnego przepływu danych osobowych w Unii. Ponadto stosownie do motywu 117 RODO zasadniczym elementem ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych jest utworzenie w państwach członkowskich organów nadzorczych, uprawnionych do wypełniania zadań i wykonywania uprawnień w sposób całkowicie niezależny. Natomiast w myśl motywu 122 RODO każdy organ nadzorczy

powinien być właściwy na terytorium swojego państwa członkowskiego do wykonywania uprawnień i wypełniania zadań powierzonych mu w myśl niniejszego rozporządzenia. Powinno to dotyczyć w szczególności przetwarzania w ramach działalności jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego na terytorium tego państwa członkowskiego, przetwarzania danych osobowych przez organy publiczne lub podmioty prywatne działające w interesie publicznym, przetwarzania mającego wpływ na osoby, których dane dotyczą, na tym terytorium lub przetwarzania dokonywanego przez administratora lub podmiot przetwarzający niemających jednostek organizacyjnych w Unii, jeżeli zwracają się oni do osób, których dane dotyczą, mających miejsce zamieszkania na tym terytorium. Powinno to dotyczyć rozpatrywania skarg wnoszonych przez osoby, których dane dotyczą, prowadzenia postępowań w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia oraz uświadamiania ryzyka, zasad, zabezpieczeń i praw związanych z przetwarzaniem danych osobowych. Zgodnie zaś z motywem 123 RODO to organy nadzorcze powinny monitorować stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia oraz przyczyniać się do jego spójnego stosowania w całej Unii, aby chronić osoby fizyczne w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych oraz ułatwiać swobodny przepływ danych osobowych na rynku wewnętrznym. Mając na uwadze powyższe regulacje, niezasadne jest wskazanie na konieczność zasięgnięcia opinii KNF w sprawie dotyczącej skargi indywidualnej dotyczącej nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych..

Organ nie podziela ponadto stanowiska WSA, zgodnie z którym cyt. „z uwagi na stopień skomplikowania tej sprawy, która nie ogranicza się do prostej subsumcji przepisu, który literalnie wskazywałby prawo do przetwarzania danych przed nawiązaniem stosunku gospodarczego, specjalistyczny charakter wiedzy wynikający zarówno z przepisów Prawa bankowego, innych przepisów prawa w tym rozporządzenia CRR, jak i wymogów organu nadzoru rynku finansowego (i to nadzoru światowych czuwających ma całym rynkiem finansowym) – Komisji Nadzoru Finansowego (dalej zwaną KNF), wymagał współdziałania Prezesa UODO z KNF” wskazać należy, że większość postępowań administracyjnych prowadzonych przez Prezesa UODO dotyczących skarg na podmioty sektora finansowego ma cechy, jak te zauważone przez Sąd w niniejszym postępowaniu. Nie ulega wątpliwości, że przy ocenie legalności większości procesów przetwarzania danych osobowych przez Banki i inne podmioty rynku finansowego nie można ograniczyć się do prostej subsumcji przepisów. Co więcej przepisy te wymagają, co do zasady, specjalistycznego charakteru wiedzy związanego zarówno z przepisami Prawa bankowego, innymi przepisami prawa, jak i wymogami organu nadzoru rynku finansowego. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (a wcześniej

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych) od lat rozpatruje skutecznie skargi związane z tymi zagadnieniami bez konieczności uzyskiwania stanowiska KNF. Warto zauważyć, że uzyskane potencjalnie stanowisko KNF nie może mieć charakteru wiążącego dla organu nadzorczego. Podkreślić przy tym należy, że stanowisko KNF (niezależnie jakie) nie zmieni okoliczności przedmiotowej sprawy, ponieważ o celach i podstawach przetwarzania danych osobowych decyduje administrator danych, co zostało szerzej opisane we wcześniejszej części skargi kasacyjnej.

Niezależnie od powyższego zwrócić się do KNF o zajęcie stanowiska w sprawie nie było niezbędne dla wyjaśnienia zarówno stanu faktycznego lub prawnego sprawy i poskutkowałoby jedynie wydłużeniem postępowania, a tym samym ryzykiem naruszenia art. 12 kpa. Jak słusznie wskazał NSA w wyroku z 27 lutego 2018 r., sygn. akt II OSK 3116/17 „prawna doniosłość art. 7b k.p.a. polega na tym, że podnosi on do rangi zasady ogólnej nakaz współdziałania organów administracji w związku z potrzebą wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, nie formalizując przy tym sposobów tego współdziałania. Można zatem przyjąć, że organy administracji są zobligowane do współdziałania ze sobą w każdym przypadku, gdy przyczyni się to do szybszego załatwienia sprawy”. Zdaniem Prezesa UODO zwrócić się do Komisji Nadzoru Finansowego nie przyczyniłoby się do szybszego załatwienia sprawy, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił ustalić istotne dla sprawy okoliczności. Również stopień skomplikowania sprawy, w tym oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie przekraczał zakresu wiadomości jaki pozostaje w gestii organu. Powołany przez WSA art. 6 ust. 1 lit. e RODO stanowi, że przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie gdy m.in. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. W skarżonym kasacyjnie wyroku WSA wskazał, że cyt. „W tym postępowaniu istnieje zarówno i cel indywidualny osoby fizycznej w postaci ochrony danych osobowych, jak i cel opisany w art. 6 ust.1 e) RODO 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Banki są instytucjami zaufania publicznego i działają w bardzo wrażliwym rynku finansowym.”. WSA w żaden sposób nie wyjaśnił na jakiej podstawie oparł powyższe stwierdzenie. W tym miejscu podzielić należy pogląd, zgodnie z którym cyt. „Przepisy rozporządzenia 2016/679 wymagają dla realizacji komentowanej przesłanki legalizacyjnej **podstawy prawnej** określonej w prawie Unii Europejskiej lub prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator (art. 6 ust. 3, motyw 45). W stosunku do komentowanej przesłanki legalizacyjnej (...) rozporządzenie

w art. 6 ust. 3 nie wymaga określenia w podstawie prawnej celu przetwarzania, a jedynie takiej jej konstrukcji, z której wynika niezbędność przetwarzania do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w motywie 45 w omawianym zakresie wystarczy może, że przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej. Podkreślić jednakże należy, że konstrukcja takich norm podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów art. 8 ust. 2 EKPC oraz art. 7, 8 ust. 2, art. 52 ust. 1 KPP, z których ostatnia wymaga, by wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w Karcie były przewidziane ustawą i szanowały istotę tych praw i wolności, a ponadto formułowane były z zachowaniem **zasady proporcjonalności** i wprowadzane wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób. Formułując przepisy stanowiące podstawę prawną realizacji przesłanki legalizacyjnej z art. 6 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2016/679, uwzględnić należy także art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, stanowiący, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są **konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób**, a ponadto nie mogą naruszać istoty wolności i praw.” (D. Lubasz, W. Chomiczewski [w:] *RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz*, red. E. Bielak-Jomaa, Warszawa 2018, art. 6.). W świetle powyższego podkreślić należy, że nie można w ocenie organu w przedmiotowej sprawie uznać, aby Bank czy też B. realizował zadania w interesie publicznym.

W tym miejscu zwrócić uwagę należy na treść pkt 73 preambuły RODO, który stanowi, że w prawie państwa członkowskiego można przewidzieć ograniczenia dotyczące określonych zasad oraz prawa do informacji, dostępu do danych osobowych i ich sprostowania lub usuwania, prawa do przenoszenia danych, prawa do sprzeciwu, decyzji opartych na profilowaniu, zawiadamiania osoby, której dane dotyczą, o naruszeniu ochrony danych osobowych oraz określonych powiązanych obowiązków administratorów, o ile jest to niezbędne i proporcjonalne w społeczeństwie demokratycznym, m.in. by zapewnić ochronę innych ważnych celów leżących w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności (...) dalsze przetwarzanie zarchiwizowanych danych osobowych w celu dostarczenia konkretnych informacji o postawie politycznej w ramach dawnych systemów państw totalitarnych (...). Ograniczenia te powinny być zgodne z

wymogami Karty praw podstawowych oraz Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Tymczasem w obowiązującym w Polsce porządku prawnym takie ograniczenia w odniesieniu do zakresu przetwarzania przez Bank i B. danych Skarżącego nie występują. Mając powyższe na uwadze uznać należy, że ochrona danych osobowych zapewniana przez przepisy RODO jest zasadą, a wyjątki od tej zasady muszą być wyartykułowane w sposób wyraźny i konkretny (por. wyrok NSA z 25 sierpnia 2020 r., sygn. akt I OSK 3325/19).

Warto zaznaczyć, że stanowisko organu o braku potrzeby zwracania się przez Prezesa UODO do KNF w sprawach dot. zapytań kredytowych w wyniku których nie doszło do zawarcia umowy z Bankiem potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 18 czerwca 2021 r. II SA/Wa 1982/20 zgodnie z którym cyt. „Prezes Urzędu nie naruszył art. 7b k.p.a. poprzez zaniechanie zwrócenia się do Komisji Nadzoru Finansowego, uznając, że jako organ nadzorczy w zakresie stosowania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, nie ma potrzeby zwracania się do Komisji Nadzoru Finansowego w trybie art. 7b k.p.a.”.

Podsumowując, w ocenie Prezesa UODO, WSA błędnie stwierdził, iż organ naruszył w toku niniejszego postępowania art. 7, art. 7b, art. 8, art. 11 oraz art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 t.j.), zwanej dalej kpa, co w konsekwencji doprowadziło do uchylecia zaskarżonej decyzji.

Nie sposób zgodzić się również z twierdzeniem Sądu, że cyt. „przyjęcie takiego rozstrzygnięcia o konieczności wykasowania danych w Banku i B. może powodować powstanie niepewności na rynku finansowym” ponieważ sprawy dotyczące przetwarzania danych osobowych zawartych w zapytaniach kredytowych wielokrotnie były już przedmiotem rozważań zarówno organu do spraw ochrony danych osobowych jak i sądów administracyjnych. Dla przykładu - jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 lipca 2017 r. (sygn. akt II SA/Wa 2221/16), które to stanowisko Prezes UODO w całości podziela, cyt. „Również odwoływanie się do konieczności przetwarzania danych osobowych wnioskodawcy w zakresie pytań kredytowych po dokonaniu weryfikacji zdolności kredytowej dla potrzeb tworzenia modeli scoringowych jest nieuprawnione. Sąd zauważa, że scoring kredytowy to metoda oceny wiarygodności podmiotu - zwykle osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa - ubiegającego się o kredyt bankowy. Polega on na określeniu wiarygodności kredytowej klienta na podstawie porównania jego profilu z profilem klientów, którzy już otrzymali kredyty i je spłacają. W niniejszej sprawie M. S. po

złożeniu zapytań kredytowych nie zawarł umowy kredytowej z Bankiem, a tym samym nie spłacał zaciągniętego kredytu, zatem jego dane zawarte w zapytaniu kredytowym (określające profil klienta) są nieprzydatne do tworzenia modeli scoringowych. Jak już wcześniej wskazano istotą metody scoringu jest wnioskowanie o wiarygodności potencjalnego kredytobiorcy na podstawie porównania jego profilu z profilem klientów, którzy już otrzymali kredyt i terminowo go spłacają”. Na niedopuszczalność przetwarzania danych osobowych w zakresie zapytań kredytowych niezakończonych zawarciem umowy wskazywał również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt I OSK 2567/2019 (cyt.): „Zwrócić również trzeba uwagę, że cel oceny zdolności kredytowej stanowi ocena zdolności do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami, co ma charakter czynności wstępnej do zawarcia stosownej umowy. Dalsze przetwarzanie danych uzyskanych w celu oceny zdolności kredytowej, w przypadku nie zawarcia stosownej umowy pozostawałoby w oderwaniu od celu dla którego dane te uzyskano”.

W ocenie Prezesa UODO za błędne należy uznać stanowisko WSA, jakoby Prezes UODO w niniejszym postępowaniu nie zbadał pewnych aspektów sprawy w sposób wystarczający. Odnosząc się do wskazanego przez Sąd art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r., poz. 1083) zauważyć należy, że na żadnym etapie postępowania administracyjnego Bank nie wskazał za podstawę prawną przetwarzania danych osobowych Skarżącego ww. przepisu w związku z tym Prezes UODO nie badał zasadności tej przesłanki, gdyż to administrator danych określa cele i podstawy przetwarzania danych osobowych, co zostało w sposób szerzy opisane we wcześniej części skargi. Ponadto dodać należy, że w ocenie Prezesa UODO usunięcie informacji dotyczących zapytań kredytowych, które zakończyły się odmową udzielania kredytu nie uniemożliwiają w żaden sposób wykonanie obowiązku wynikającego z ww. przepisu.

Odnosząc się do natomiast do przyjęcia przez WSA, że natychmiastowe kasowanie informacji o złożonym wniosku o kredyt, który nie doprowadził do zawarcia umowy z bankiem uniemożliwia wykonanie art. 105 ust. 4 p.b. i będzie skutkowało powstaniem szkód po stronie banków, podkreślić należy, że wniosek ten w ocenie organu jest bezzasadny. W ocenie Prezesa UODO usunięcie danych osobowych dotyczących wniosku o kredyt w wyniku którego nie doszło do zawarcia umowy w żaden sposób nie uniemożliwia „wykonania art. 105 ust. 4 Prawa Bankowego”. Wyżej wymieniony przepis nie stanowi samodzielnej przesłanki uprawniającej do przetwarzania danych osobowych bez zgody osoby, której dane dotyczą. ponieważ jedynie wskazuje, że możliwe jest powołanie podmiotu którego zadaniem będzie gromadzenie, przetwarzania i udostępniania informacji objętych tajemnicą bankową. Wskazał na to Naczelny

Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 września 2005 r., w sprawie o sygn. akt I OSK 39/05, w którym wskazał, że (cyt.) „Stosownie do art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do zbierania i udostępniania bankom oraz innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Nie można zatem podzielić stanowiska, aby zezwalający na utworzenie instytucji zajmujących się szczególnym przetwarzaniem danych osobowych przepis stanowił zarazem podstawę do przetwarzania przez nie danych osobowych bez zgody osób, których dane dotyczą, gdyż nie tylko literalne brzmienie przepisu nie uzasadnia takiego przekazania, lecz i argumenty logiki prawniczej nie prowadzą do takiego wniosku. Nie można bowiem dowodzić, że w utworzonej zgodnie z prawem instytucji wolno działać w sposób, który sama uzna za odpowiadający jej celom, gdyż zezwolenie na utworzenie nie jest równoznaczne z zezwoleniem na działanie bez ograniczeń” Prezes UODO w decyzji z dnia 15 grudnia 2020 nie ingerował w to, jak podmiot utworzony na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego ma działać, a jedynie ocenił, czy skarżony proces przetwarzania danych osobowych przez Bank i B. odbywa się zgodnie z RODO.

Odnosząc się z kolei do tego, że zarówno B. jak i Bank wskazały okresy przechowywania danych z zapytań kredytowych i są to w ocenie WSA terminy stosunkowo krótkie wobec tego w ocenie Sądu nie może się utrzymać teza wypowiedzenia przez NSA w wyroku o sygn. I OSK 2567/17 – o przetwarzaniu takich danych ad infinitum wskazać należy, że w ocenie Prezesa UODO aktualna pozostaje jednak kluczowa teza NSA wynikająca z ww. wyroku, że niedopuszczalnym jest przetwarzanie danych osobowych na potrzeby budowy oceny zdolności kredytowej innych podmiotów, jeżeli nie można zrekonstruować wyraźnej podstawy prawnej takich działań. Wskazanie przez Bank i B. konkretnych okresów przechowywania danych nie uzasadniają w żaden sposób ich przetwarzania bez podstawy prawnej. Ponadto z decyzji Prezesa UODO jednoznacznie wynika, że co do zasady B. i Bank są zobowiązane do zaprzestania przetwarzania danych osobowych dot. zapytań kredytowych, które nie zakończyły się zawarciem umowy w momencie podjęcia decyzji o odmowie udzielenia kredytu (ostatecznej) – wtedy odpada cel przetwarzania, jakim jest badanie zdolności kredytowej. Na marginesie wskazać należy, że całkowicie niezrozumiałe jest stanowisko WSA, zgodnie z którym zarówno B. jak i Bank wskazały „stosunkowo krótkie” okresy przechowywania danych z zapytań kredytowych dotyczących Skarżącego. Tymczasem ze stanu faktycznego sprawy jednoznacznie wynika, że B. w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że przetwarza dane osobowe

Skarżącego dotyczące zapytań kredytowych m.in. **przez okres 5 lat** od dnia złożenia zapytania, w celu statystycznym i analiz przez **okres nie dłuższy niż 10 lat** od dnia przekazania zapytania do B. Sąd w skarżonym kasacyjnie wyroku nie wyjaśnił na jakiej podstawie i z jakiego powodu powyższe okresy uznał za „stosunkowo krótkie”, w świetle określonej a art. 5 ust. 1 lit. e RODO zasady ograniczonego przechowywania.

Reasumując, w ocenie Prezesa UODO, podniesione przez Sąd w uzasadnieniu jego wyroku z dnia 28 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 474/21 tezy, nie stanowiły podstawy do uchylenia decyzji z dnia 15 grudnia 2020 r. (znak: DS.523.70.2020).

W tym stanie faktycznym i prawnym niniejsza skarga kasacyjna jest w pełni uzasadniona, stąd wnoszę jak na wstępie.